

Onderwijsinnovatie versnellen: ZSM met LQ

4 april 2011

<http://onderwijsinnovatie.blogspot.com/2011/04/onderwijsinnovatie-versnellen-zsm-met.html>

Yvonne Kleefkens

Directeur HERA, Masters in Leren Leren

www.snelleren.nl

ykleefkens@snelleren.nl

[0650677619](tel:0650677619)

Twitter: @LQ_Yvonne

Van huis uit ben ik wiskundige en ict-er, en om die reden ben ik niet zo snel onder de indruk van 'innovaties'. De mobiele telefoon is een prettige innovatie, maar het idee dat ieder type mobiele telefoon zijn eigen type adapter moest hebben is nutteloos, zo niet irritant. Ik ben dus een liefhebber van **ZSM**: zo **simpel** mogelijk innoveren met een oog voor **standaards**. Ook kijk altijd naar 2 aspecten: **wat** (inhoud) en **hoe** (wijze van werken). Technologie invoeren is één van de meest voor de hand liggende 'innovaties', namelijk die van het hoe. Dankzij ons mobieltje en de e-reader kunnen we nu op meer plaatsen en in meer situaties communiceren en informatie verwerken dan ooit. Boeken nemen ineens veel minder ruimte in onze vakantiekoffer in.

En innoveren moet geen doel op zijn, dat doe je bijvoorbeeld om (maatschappelijke) problemen op te lossen op een manier die nieuw is en een duidelijk positief effect heeft. Innoveren van het onderwijs kan het hoe versnellen. Zoals het gebruik van didactische werkvormen en leerstrategieën, die gebaseerd zijn op wetenschappelijk kennis over het brein en leren. Je kunt dan dezelfde stof in minder tijd verwerken, je studie in 3 in plaats van 4 jaar doen. Ook kan innoveren iets nieuws toevoegen: bijvoorbeeld [Leren Leren](#) aan het onderwijscurriculum toevoegen om het leervermogen (**LQ**) van leerlingen vrij te maken en te vergroten. Zodat hun resultaten met 3 niveaus of punten stijgen. En wetenschappelijk onderzoek naar de effecten [Leren Leren](#) met behulp van www.lereniseenmakkie.nl uitvoeren. Dat kan weer leiden tot uitbreidingen op [Leren Leren](#).

Sinds 1958 hebben we "maan-roos-vis" in primair onderwijs (PO). En sinds kort nu ook de app "Maan Roos Vis – Letterleg" voor de beginnende lezertjes. Is dat **inhoudelijk innovatief**? Nee, niets nieuws onder de maan. Wel als het "app-notebook- muis" zou zijn geworden. Is het **technologisch innovatief**? Dit soort games zijn digitale simulaties van het aloude "aap-

noot-mies" en bestaan al veel langer. Het enig verschil is nu: beschikbaarheid op een heel klein computertje met een heel klein schermje. Lost het een (maatschappelijk) probleem op? Mmm, dat zie ik nog niet meteen. Want het is bedoeld voor thuis en de school moet nog steeds de papieren methode aanschaffen. Stel dat je al het bestaande leermateriaal gratis beschikbaar zou stellen aan alle leerlingen en studenten? Zodat zij op elk moment van de dag en week erbij kunnen, in en na school? Zoiets als [Mitra](#) heeft gedaan met zijn Hole-in-the-wall project. Echt een **ZSM** innovatie wat mij betreft: geef kinderen toegang tot een nieuw medium, vertrouw op hun leerkracht (**LQ**) en voilà, je hebt voor heel weinig kosten op een vernuftige wijze leerkracht en gebouw-onafhankelijk onderwijs gecreëerd. Een Self Organising Learning Environment. Blijkt een kind toch ineens een tabula rasa dat zichzelf kan beschrijven. En krijgt de leerkracht de tijd en handen vrij om die kinderen extra te ondersteunen die dat even niet lukt.

Wil je Mitra zijn S.O.L.E. concept in het onderwijs invoeren, wees dan meteen voorbereid op weerstand uit het onderwijsveld. Hetzij komend van de mensen met een laag **LQ**, mensen die alleen in of-of kunnen denken of van partijen die nu nog krampachtig hun brood proberen te blijven verdienen aan oude business modellen in plaats van een nieuw verdienmodel te bedenken. Ik ga het om deze redenen echt niet meer meemaken dat mijn jongste (nu 5 VWO) met enkel een laptop naar school gaat, in plaats van zijn tas vol met boeken. Die ik als brugpieper 30 jaar geleden ook al met me meezeulde.

Wil je het innoveren binnen onderwijs zelf versnellen, ontwikkel dan het LQ binnen het onderwijsveld! Bij leerlingen en studenten (de generatie die de toekomstige innovaties gaat bedenken), de onderwijsgeevenden, management en bestuurders. Instrumenten daarvoor zijn volop voor handen.

Ik geef meteen toe, technologisch gezien is de website <http://www.lereniseenmakkie.nl> geen hoogstandje van innovatie. Lereniseenmakkie is namelijk met een zeer krap budget gemaakt, namelijk voornamelijk mijn vrije tijd, en met hulp van een stagiairs en afstudeerders, simpel html (web 0.0) en wordt nog steeds via Frontpage onderhouden. Excuses, de online planner is php. Intussen vinden per maand wel meer dan 12.000 leerlingen uit het basis- en middelbaar onderwijs hun weg naar de website en krijgen daar antwoord op hun leerproblemen. Inhoudelijk innovatief? Dat moet je maar voor jezelf beoordelen, neem er eens een kijkje.

Ik maak me samen met mijn collega's en vele anderen binnen en buiten onderwijs sterk voor een doorlopende leerlijn [Leren Leren](#) en vrij beschikbaar lesmateriaal in Nederland om zo meer leer- en innovatiekracht vrij te maken in het onderwijs. Ik ben er bijna voor wat betreft het LQ. De volgende websites zijn daarvoor gratis beschikbaar op internet, ook logincode is niet nodig. Dus, doe er je voordeel mee!

Ontwikkeld door mijzelf en mijn collega's, voor leerlingen PO tot VO jaar 1 en 2:

www.lereniseenmakkie.nl

De Engelse versie:

www.learningiseasy.org

???.nl voor VO jr 3 tot en met MBO): tot op heden geen tijd noch budget noch sponsor voor gevonden, aanmelden of meer informatie: ykleefkens@snelleren.nl / 0650677619.
Leerlingen en studenten kunnen wel gratis het boek Snel>Leren downloaden van lq.skills.nl.

Ontwikkeld voor de HVA, informatie over 15 toetsvormen en hoe je als student daarop voor te bereiden:

www.score.hva.nl

Ontwikkeld voor Saxion en Betatechniek, een site behulpzaam bij de ontwikkeling van diverse Leren leren vaardigheden:

www.hbo.skills.nl

Ontwikkeld voor Saxion en ROC Twente en Aventus:

www.hbo.skills.nl/mbohbo (helpt mbo studenten te besluiten wel of niet door te studeren)

www.hbo.skills.nl/slb (voor studieloopbaanbegeleiders)

Ontwikkeld door HERA zelf, voor professionals die aan hun LQ willen werken:

www.lq.skills.nl

Ga je innoveren, gebruik dan 5xW+H om verder te komen (zie:

http://www.lereniseenmakkie.nl/Maakwerk/Vragen_klaarzetten.html)

- Welk probleem lost het op?
- Wiens probleem lossen we op?
- Wat kan aan inhoud vernieuwd of toegevoegd worden?
- Wat verandert het aan de manier waarop we het doen?
- Wat moeten mensen daarvoor leren?
- Wat zal er sneller gaan?
- Wat gaan we met de vrijgekomen tijd doen?
- Hoe gaan we een eventueel nieuw veroorzaakt probleem ondervangen?
- In welke situaties kunnen we de innovatie inzetten en welke beter niet?
- Welke twist zouden we het idee kunnen geven om toch in die situaties in te kunnen zetten?
- Hoe houden we de invoering ZSM?
- Hoe gaan we om met de onvermijdelijke weerstand?
-

Wil je de invoering van innovatie versnellen:

- Doe het ZSM: maak het niet onnodig moeilijk of ingewikkeld. Tuig bijvoorbeeld geen ingewikkelde, logge organisatiestructuren op. Vergeet niet vlak onder je neus te kijken: daar liggen vaak de gouden ideeën voor het oprapen. Luister naar je doelgroep, verplaats je in je doelgroep, laat ze meedenken.
- Gebruik je LQ ten volle
- Denk in en-en in plaats van of-of
- Geef niet op, maar blijf proberen